

Analiza ozljeda na radu za 2021. godinu

Ozljedom na radu prema članku 66. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13 i 137/13 i 15/18) smatra se svaka:

1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovu koje je ozlijeđena osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i ozljeda nastala tijekom obveznoga kondicijskog treninga vezanog uz održavanje psihofizičke spremnosti za obavljanje određenih poslova, sukladno posebnim propisima,
2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
4. ozljeda, odnosno bolest iz točaka 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osigurane osobe u okolnostima iz članka 16. ovoga Zakona.

Prema Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu poslodavac je obavezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. Kada se ozljeda na radu ipak dogodi, potrebno je analizom utvrditi propuste koji su do nje doveli te poduzeti mjere da se tako nešto ne ponovi. Iz tog razloga Hrvatski zavod za javno zdravstvo (u daljem tekstu: HZJZ) analizirati će, pored ukupnog broja ozljeda na radu, i ozljede na radu koje su se dogodile na mjestu rada po parametrima koji su sukladni metodologiji Europske statistike ozljeda na radu (u daljem tekstu: ESAW metodologija).

Izvor podataka

Izvor podataka za analizu ozljeda na radu su prijave ozljeda na radu koje su dostavljene Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: HZZO), radi ostvarivanja prava utvrđenih Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju. U ovom izvješću analizirane su sve ozljede prijavljene HZZO-u, bez obzira jesu li priznate ili ne od strane HZZO-a. Sve podatke iz prijave ozljede na radu HZZO jednom mjesečno dostavlja HZJZ-u. Do 31. ožujka 2022. godine HZZO je dostavio podatke za **15 360** ozljede na radu koje su se dogodile u 2021. godini, a državni inspektorat za još 19 smrtnih što čini brojku od 15 589 ONR za 2021. Za izračun stope ozljeda na radu na 1000 zaposlenih prema spolu i zanimanju ozlijeđenih radnika te županijama i području djelatnosti u kojima su radili ozlijeđeni radnici, korišteni su privremeni podaci Državnog statističkog zavoda (u daljnjem tekstu: DSZ).

U *Tablici 1a.* prikazan je ukupan broj prijavljenih ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda na radu (N=15 589), **na mjestu rada** dogodilo se 13 122 (84,17%) ozljeda, a **na putu** 2 467 (15,83%) ozljeda. Uspoređujući odnos prijavljenih ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Gradu Zagrebu od ukupnog broja ozljeda (N=3 599), **na mjestu rada** dogodilo se 73,44%, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** spram onih na putu je u Virovitičko-podravskoj županiji, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=242), 96,03% čine ozljede **na mjestu rada**. Za 628 prijavljenih ozljeda nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile, ali poznato je kako ih je **na mjestu rada** bilo 441, a **na putu** 187.

Tablica 1a. Broj prijavljenih ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	1351	1139	84,31	212	15,69
HR032 Ličko-senjska županija	117	111	94,87	6	5,13
HR033 Zadarska županija	406	374	92,12	32	7,88
HR034 Šibensko-kninska županija	263	235	89,35	28	10,65
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	1149	916	79,72	233	20,28
HR036 Istarska županija	785	722	91,97	63	8,03
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	231	215	93,07	16	6,93
HR041 Grad Zagreb	3599	2643	73,44	956	26,56
HR042 Zagrebačka županija	1063	915	86,08	148	13,92
HR043 Krapinsko-zagorska županija	420	341	81,19	79	18,81
HR044 Varaždinska županija	802	706	88,03	96	11,97
HR045 Koprivničko-križevačka županija	342	311	90,94	31	9,06
HR046 Međimurska županija	476	426	89,50	50	10,50
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	328	305	92,99	23	7,01
HR048 Virovitičko-podravska županija	252	242	96,03	10	3,97
HR049 Požeško-slavonska županija	298	272	91,28	26	8,72
HR04A Brodsko-posavska županija	323	295	91,33	28	8,67
HR04B Osječko-baranjska županija	1228	1110	90,39	118	9,61
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	509	478	93,91	31	6,09
HR04D Karlovačka županija	402	357	88,81	45	11,19
HR04E Sisačko-moslavačka županija	617	568	92,06	49	7,94

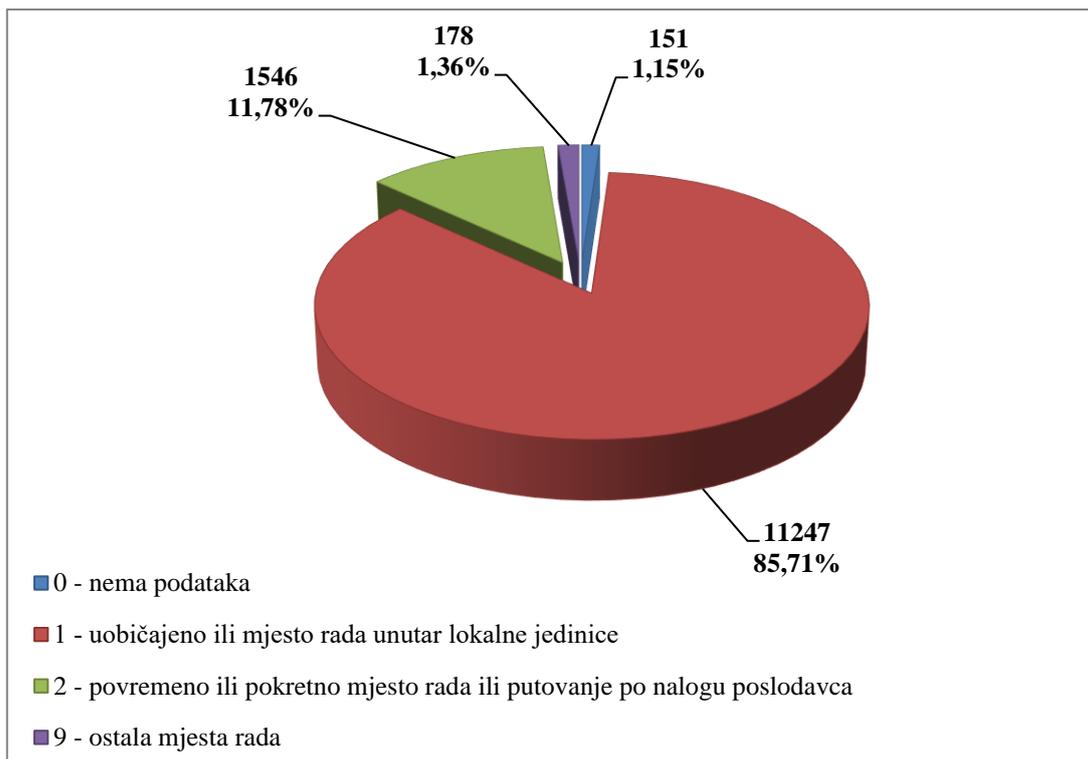
U Tablici 1b. prikazan je broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih prema mjestu nastanka u pojedinoj županiji. Stopa ozljeda na radu na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih u pojedinoj županiji.

Od **ukupnog broja** prijavljenih ozljeda (N=15 589), najveći broj ozljeda (N=3 599) dogodio se u *Gradu Zagrebu*, ali najveća stopa ozljeda na 1000 zaposlenih (u odnosu na **ukupan broj** ozljeda) je u *Požeško-slavonskoj županiji* i iznosi 12,21. Uzimajući u obzir prijavljene ozljede **na mjestu rada** (N=13 122), najveći broj ozljeda ponovno se dogodio u *Gradu Zagrebu* (N=2 643), a najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih **na mjestu rada** u *Požeško-slavonskoj županiji* i iznosi 11,14.

Tablica 1b. Broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županije	Ukupno		Stopa ukupnih ONR na 1000 zaposlenih	Na mjestu rada		Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
	N	%		N	%	
HR031 Primorsko-goranska županija	1351	8,67	11,16	1139	8,68	9,41
HR032 Ličko-senjska županija	117	0,75	6,64	111	0,85	6,30
HR033 Zadarska županija	406	2,60	6,33	374	2,85	5,83
HR034 Šibensko-kninska županija	263	1,69	6,89	235	1,79	6,16
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	1149	7,37	6,20	916	6,98	4,94
HR036 Istarska županija	785	5,04	8,35	722	5,50	7,68
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	231	1,48	4,38	215	1,64	4,08
HR041 Grad Zagreb	3599	23,09	9,98	2643	20,14	7,33
HR042 Zagrebačka županija	1063	6,82	7,89	915	6,97	6,79
HR043 Krapinsko-zagorska županija	420	2,69	7,86	341	2,60	6,38
HR044 Varaždinska županija	802	5,14	11,29	706	5,38	9,94
HR045 Koprivničko-križevačka županija	342	2,19	8,53	311	2,37	7,75
HR046 Međimurska županija	476	3,05	10,84	426	3,25	9,70
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	328	2,10	8,23	305	2,32	7,65
HR048 Virovitičko-podravska županija	252	1,62	9,06	242	1,84	8,70
HR049 Požeško-slavonska županija	298	1,91	12,21	272	2,07	11,14
HR04A Brodsko-posavska županija	323	2,07	6,39	295	2,25	5,84
HR04B Osječko-baranjska županija	1228	7,88	11,01	1110	8,46	9,95
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	509	3,27	9,32	478	3,64	8,75
HR04D Karlovačka županija	402	2,58	8,76	357	2,72	7,78
HR04E Sisačko-moslavačka županija	617	3,96	10,46	568	4,33	9,63

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (85,71%), što je prikazano na Slici 1.

Slika 1. Broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

Karakteristike ozlijeđenih radnika

U tablici 2. prikazani su broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na radu na 1000 zaposlenih prema spolu. Za 109 prijavljene ozljede nema podataka o spolu radnika. Stopa ozljeda na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih prema spolu.

Tablica 2. Broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih prema spolu u djelatnosti rudarstva i vađenja (sukladno ESAW metodologiji)

Spol	Ukupno		Stopa ukupnih ONR na 1000 zaposlenih	Na mjestu rada		Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
	N	%		N	%	
Muškarci	9276	59,50	10,22	8459	91,19	8,90
Žene	6204	39,80	8,05	4657	75,06	5,49

U Tablici 3. prikazan je broj prijavljenih ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka.

Tablica 3. Broj prijavljenih ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	32	0,21	31	0,20
18 - 30	3906	25,06	3464	22,22
31 - 40	3476	22,30	2986	19,15
41 - 50	3759	24,11	3144	20,17
51 - 60	3687	23,65	2957	18,97
60 +	703	4,51	517	3,32
Nema podataka	26	0,17	23	0,15
Sveukupno	15589	100,00	13122	84,17

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (Tablica 4.), od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najviše ozlijeđenih je iz grupe *radnik* (98,50%).

Tablica 4. Broj prijavljenih ozljeda prema osnovi osiguranja radnika (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
000 - nepoznato	6	42	1	2	51	0,39	
100 - samozaposleni	3	57	25	6	91	0,69	
300 - radnik	139	11106	1514	166	12925	98,50	
400 - obiteljski radnik	0	3	3	0	6	0,05	
500 - naučnik/vježbenik	0	30	1	2	33	0,25	
900 - ostalo	3	9	2	2	16	0,12	
Sveukupno	151	11247	1546	178	13122	100,00	

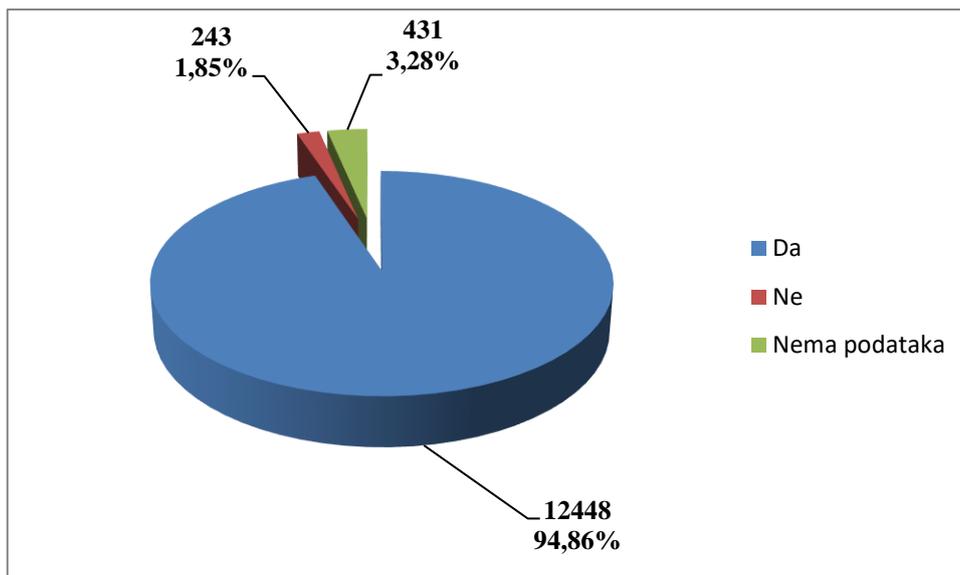
*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

Iz *Tablice 5.*, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 (NN 147/10 i 14/11), od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najviša stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih je u *jednostavnim zanimanjima* i iznosi 23,21. Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih po zanimanjima. Podaci o zanimanju ozlijeđenih radnika nisu poznati za 45 ozljedu koja se dogodila na mjestu rada.

Tablica 5. Broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju (sukladno NKZ 10)

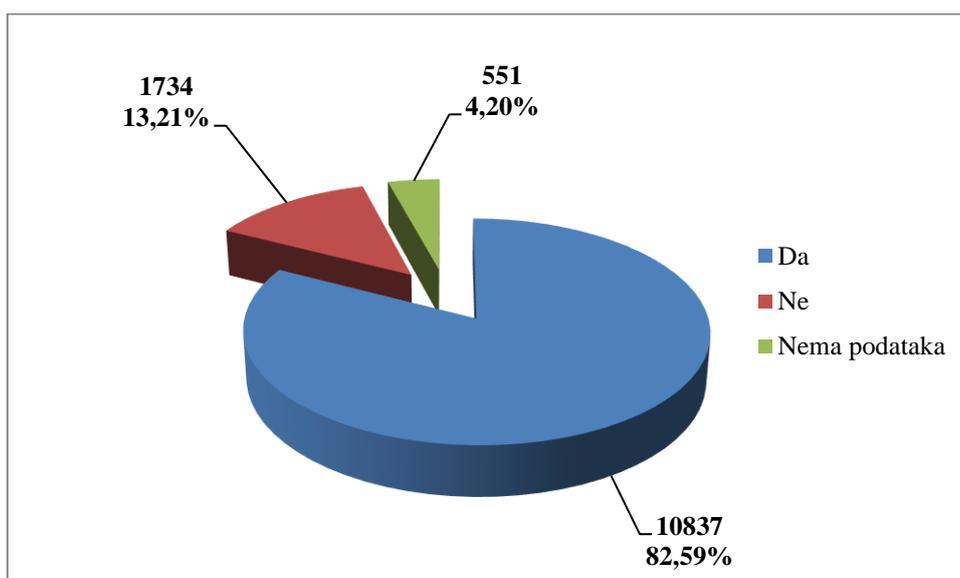
NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
0 Vojna zanimanja	160	14,55
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	55	0,71
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	735	2,53
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	1242	5,15
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	874	5,33
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	2375	7,92
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	259	3,45
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	2678	12,81
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	1658	9,58
9 Jednostavna zanimanja	3041	23,21

Prema Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) radnici koji samostalno obavljaju poslove moraju biti osposobljeni za rad na siguran način. Prema dobivenim podacima o prijavljenim ozljedama **na mjestu rada** (N=13 122), većina stradalih radnika bila je osposobljena za rad na siguran način (94,86%), što je prikazano na *Slici 2.*

Slika 2. Osposobljenost za rad na siguran način obzirom na broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), za 82,59% ozlijeđenih radnika utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu (OZO) u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozlijeđenim dijelom tijela.

Slika 3. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede obzirom na broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Gospodarska djelatnost i veličina poslodavca

U *Tablici 6.* prikazan je broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih prema mjestu nastanka u pojedinim područjima djelatnostima, sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti NKD 2007 (NN 58/07). Temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih po području djelatnosti, izračunata je stopa ozljeda na radu na 1000 zaposlenih. Stopa **ukupnog broja** prijavljenih ozljeda (N=15 589) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 9,29 dok stopa prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 7,82.

Od **ukupnog broja** prijavljenih ozljeda (N=15 589), najveći broj ozljeda (N=3 595) dogodio se u *prerađivačkoj industriji* (oznaka područja: C), ali najveća stopa ozljeda na 1000 zaposlenih (u odnosu na **ukupan broj** ozljeda) je u djelatnosti *opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* (oznaka područja: E) i iznosi 17,15. Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najveći broj ozljeda dogodio se isto tako u *prerađivačkoj industriji* (N=3 215), a najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih **na mjestu rada** u djelatnosti *opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* i iznosi 15,79. Za osam prijavljenih ozljede nema podataka o djelatnosti poslodavca.

Tablica 6. Broj prijavljenih ozljeda i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih prema djelatnosti poslodavca (sukladno NKD 2007)

Gospodarska djelatnost (NKD -2007)		Ukupno		Stopa ukupnih ONR na 1000 zaposlenih	Na mjestu rada u djelatnosti		Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
		N	%		N	%	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	784	5,03	6,88	749	5,71	6,57
B	Rudarstvo i vađenje	24	0,15	6,00	23	0,18	5,75
C	Prerađivačka industrija	3595	23,06	12,10	3215	24,50	10,82
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	162	1,04	8,53	133	1,01	7,00
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	566	3,63	17,15	521	3,97	15,79
F	Građevinarstvo	1392	8,93	10,88	1266	9,65	9,89
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2321	14,89	9,88	1959	14,93	8,34
H	Prijevoz i skladištenje	1001	6,42	9,27	856	6,52	7,93
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	700	4,49	7,22	604	4,60	6,23
J	Informacije i komunikacije	139	0,89	2,96	97	0,74	2,06
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	280	1,80	7,78	203	1,55	5,64
L	Poslovanje nekretninama	54	0,35	9,00	44	0,34	7,33
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	423	2,71	6,04	357	2,72	5,10
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	401	2,57	8,91	331	2,52	7,36
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1153	7,40	9,61	880	6,71	7,33
P	Obrazovanje	719	4,61	6,15	510	3,89	4,36
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1525	9,78	11,91	1111	8,47	8,68

R	Umjetnost, zabava i rekreacija	220	1,41	7,59	162	1,23	5,59
S	Ostale uslužne djelatnosti	115	0,74	2,95	91	0,69	2,33
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	4	0,03	0,00	2	0,02	0,00
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	3	0,02	0,00	3	0,02	0,00

Prema veličini poslodavca najviše prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (43,13%), što je prikazano u *Tablici 7*.

Tablica 7. Broj prijavljenih ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*				Ukupno	
	0	1	2	9	N	%
0 (0 zaposlenih)	0	12	4	3	19	0,14
1 (1-9 zaposlenih)	12	492	155	20	679	5,17
2 (10-49 zaposlenih)	19	1256	378	38	1691	12,89
3 (50-249 zaposlenih)	38	3027	514	55	3634	27,69
4 (250-499 zaposlenih)	18	1318	96	8	1440	10,97
5 (500 i više zaposlenih)	64	5142	399	54	5659	43,13
Sveukupno	151	11247	1546	178	13122	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

Radni okoliš i radni proces

U obrascu prijave ozljede na radu, sukladno ESAW metodologiji, potrebno je unijeti podatke o radnom okolišu (mjesto rada, radni prostor ili općenito lokacija, okolina) gdje se osoba nalazila u trenutku same ozljede. Potrebno je unijeti i podatak o radnom procesu (glavna vrsta posla, radni zadatak u širem smislu) koji je ozlijeđeni provodio u periodu prije ozljede, a koji je prekinut ozljedom na radu.

Tablica 8. prikazuje broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila. Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najviše ozljeda dogodilo se u *industrijskoj zoni* (35,31%), preciznije, u *proizvodnoj zoni, tvornici i radionici* (22,08%).

Tablica 8. Broj prijavljenih ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	369	2,81
010 - Industrijska zona	4634	35,31
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	2897	22,08
012 - Remontni zavod, servisna radionica	221	1,68
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	1329	10,13
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010	187	1,43
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik	1088	8,29
021 - Gradilište - izgradnja objekta	810	6,17
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	183	1,39
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	40	0,30
024 - Gradilište - pod zemljom	10	0,08
025 - Gradilište - na ili iznad vode	1	0,01
026 - Gradilište - podvodne lokacije	1	0,01
029 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 020	43	0,33
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo	679	5,17
031 - Stočarsko područje	142	1,08
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	73	0,56
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	30	0,23
034 - Šumarsko područje	358	2,73
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	24	0,18
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	48	0,37
039 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 030	4	0,03
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno	2709	20,64
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	480	3,66
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječnji vrtić	329	2,51
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	1110	8,46
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	571	4,35
049 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 040	219	1,67
050 - Zdravstvena ustanova	756	5,76
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	699	5,33
059 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 050	57	0,43
060 - Javni prostor	2176	16,58

061 - Prostor trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	946	7,21
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	925	7,05
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	129	0,98
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060	176	1,34
070 - Kućanstvo	328	2,50
071 - Privatna kuća ili stan	142	1,08
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	168	1,28
079 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 070	18	0,14
080 - Sportski teren	160	1,22
081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen	51	0,39
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	87	0,66
089 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 080	22	0,17
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta	42	0,32
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	30	0,23
092 - Uzvišeno - jarbol, pilon, viseća platforma	10	0,08
093 - U zraku - paluba zrakoplova	2	0,02
100 - Podzemni radovi osim gradilišta	32	0,24
101 - Podzemlje - tunel (cestovni, željeznički, metro)	8	0,06
102 - Podzemlje - rudnik	1	0,01
103 - Podzemlje - kanalizacija	23	0,18
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta	88	0,67
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	69	0,53
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila i platformi	15	0,11
119 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 110 nespomenute ranije	4	0,03
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta	61	0,46
121 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - podvodni (npr. ronjenje)	1	0,01
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	60	0,46

Tablica 9. prikazuje broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najviše se ozljeda dogodilo prilikom izvršavanja *ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (29,95 %). Unutar te grupe 13,63 % ozljeda dogodilo se prilikom *podešavanja, pripreme, postavljanja, rastavljanja i rasklapanja*.

Tablica 9. Broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	381	2,90
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	3084	23,50
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	1695	12,92
12 - Skladištenje - sve vrste	1328	10,12
19 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 10	61	0,46
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	695	5,30
21 - Iskopavanje	53	0,40
22 - Novogradnja - visokogradnja	364	2,77
23 - Novogradnja - niskogradnja	96	0,73
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	142	1,08
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	18	0,14
29 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 20	22	0,17
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	567	4,32
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	21	0,16
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	100	0,76
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	113	0,86
34 - Šumarstvo	310	2,36
35 - Uzgoj ribe	15	0,11
39 - Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	8	0,06
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	1932	14,72
41 - Javne usluge, njega, pomoć	865	6,59
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	266	2,03
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	702	5,35
49 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 40	99	0,75
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	3930	29,95
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	1788	13,63
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	596	4,54
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	1014	7,73
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	305	2,32
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	193	1,47
59 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 50	34	0,26
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	2531	19,29

61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	2365	18,02
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	116	0,88
69 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 60	50	0,38
99 - Ostale vrste radnog procesa nespomenute u klasifikaciji	2	0,02

Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima

Prema ESAW metodologiji za svaku ozljedu na radu, uz već navedene podatke potrebno je utvrditi:

- specifičnu radnu aktivnost odnosno točnu aktivnost koju je radnik izvodio neposredno prije ozljede na radu i materijalno sredstvo (stroj, oprema, alat, predmet, naprava ili tvar) koje je ozlijeđeni koristio kada se ozljeda dogodila (npr. dijelovi građevine kao krov ili terasa, površine na nivou tla, dijelovi stroja, opreme, različiti alati, viseći tereti, leteće čestice, štetne tvari, itd.),
- poremećaj u radnom procesu odnosno posljednji događaj koji je odstupio od normalnog stanja (uobičajenog procesa rada) i doveo do ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio ili koje je sudjelovalo u poremećaju u vrijeme ozljede,
- kontakt (način nastanka ozljede) koji je ozlijedio osobu (fizička ili psihička trauma) i materijalno sredstvo koje je uzrokovalo ozljedu.

Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najčešća specifična aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede je *kretanje* (N=4 260) , a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 2 337 slučaja su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (tablica 10.).

Tablica 10. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava obzirom na broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana sa specifičnom aktivnosti	Specifična radna aktivnost*									Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	441	1	0	1	2	0	39	0	0	484
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	1	3	4	131	19	2337	0	1	2496
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	3	1	0	37	45	949	0	0	1035
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	64	0	0	65
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	1	1	1	101	42	3	0	0	149

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	5	2	0	78	48	1	0	0	134
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1336	0	95	10	5	0	0	1446
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	572	0	23	10	0	0	0	606
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	2	18	0	9	8	0	0	0	37
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni – nespecificirano	0	28	4	26	37	10	55	0	0	160
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	886	5	2	124	17	30	0	0	1064
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	85	5	252	356	542	129	0	1	1370
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	1	1	793	63	20	352	0	0	1230
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	46	10	4	62	0	0	122
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	10	6	0	543	901	31	0	0	1491
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	1	1	0	38	2	1	0	2	45
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	35	7	0	0	0	43
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespecificirano	0	3	2	1	346	197	143	0	0	692
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	1	30	124	57	1	106	319
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	52	78	1	0	0	131
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3
Sveukupno	441	1028	1957	1129	2111	2085	4260	1	110	13122

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najčešći poremećaj (Tablica 11.) koji je doveo do ozljede radnika je *gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim*

sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom (N=2 844), a materijalno sredstvo povezano s poremećajem u 824 slučaja su ručni alat bez pogona.

Tablica 11. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava obzirom na broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana s poremećajem u radu	Poremećaj radnog procesa*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	468	0	0	1	0	3	34	123	0	20	649
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	1	1	0	50	29	1267	183	1044	6	3	2584
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	1	0	124	20	694	56	225	0	2	1122
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	1	2	1	78	6	29	0	0	117
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	1	11	45	37	22	35	20	1	0	172
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	20	3	24	17	12	25	22	0	0	123
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	4	1	49	824	2	92	21	18	0	1011
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	3	12	20	316	0	27	14	3	0	395
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	2	6	0	3	1	0	0	12
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	4	15	25	21	31	10	16	0	122
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	6	13	23	516	15	277	6	3	1	860
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	1	3	24	250	292	152	321	174	88	1	1306
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	3	1	21	146	119	89	27	622	1	1029
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	1	1	2	1	21	16	9	7	0	58

14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	1	1	38	581	397	72	318	218	3	1	1630
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	13	83	27	4	63	11	6	1	4	212
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	1	16	5	0	12	2	1	0	37
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespecificirano	1	6	26	141	60	82	131	59	95	0	601
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	2	76	124	29	36	83	415	3	769
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	1	10	10	12	60	6	0	0	99
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	1	7	26	5	68	12	22	9	3	153
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	9	43	2	2	0	5	61
Sveukupno	472	65	229	1505	2844	2775	1777	2123	1288	44	13122

* Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprežanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprežanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificiran, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Od ukupnog broja prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N=13 122), najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika je *horizontalni ili vertikalni sudar s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)* (N=3 214), a materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom u 2 555 slučajeva su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (Tablica 12.).

Tablica 12. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava obzirom na broj prijavljenih ozljeđa na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana s načinom ozljeđivanja	Kontakt - način ozljeđivanja*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	450	2	0	4	3	14	3	2241	4	20	2741
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	2	1	0	2555	52	78	57	49	0	0	2794
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	388	34	44	12	7	0	0	485
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	100	1	4	0	2	0	0	107
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	2	0	3	56	52	18	0	0	0	131
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	21	0	2	31	20	25	0	0	0	99
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	5	0	1	59	875	12	1	3	0	956
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	13	0	1	18	211	10	0	0	0	253
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	2	4	0	1	0	0	8
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	4	7	30	32	0	0	1	74
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	14	0	8	18	456	81	0	0	0	577
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	54	239	286	383	10	1	0	973
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	22	550	96	104	1	0	0	773

13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	6	10	15	5	0	0	0	36
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	44	7	23	813	644	359	3	0	1	1894
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	221	11	1	14	1	0	0	0	0	248
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	15	9	5	0	0	0	29
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	8	0	23	110	174	29	2	3	0	349
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	2	0	18	120	25	20	37	335	0	557
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	1	0	0	7	21	1	0	0	0	30
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	4	0	0	2	0	0	1	0	0	7
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Sveukupno	452	338	18	3214	2161	3060	1156	2355	346	22	13122

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 20 - Utapanje, zatrpavanje, umatanje – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano, 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji

Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela

U Tablici 13. prikazani su podaci o broju prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** prema težini ozljede. Podatak o težini ozljede daje osoba koja prijavljuje ozljedu (poslodavac ili ozlijeđeni radnik) putem obrasca *Prijava o ozljedi na radu* sukladno uputama za ispunjavanje obrasca. Podatak o smrtnim ozljedama prikazuje samo broj ozljeda koje su rezultirale smrću radnika do trenutka prijavljivanja ozljede na radu. Prema ESAW metodologiji ozljeda na radu sa smrtnih ishodom je ozljeda koja je dovela do smrti ozlijeđenog unutar godine dana od ozljeđivanja, dok u Republici Hrvatskoj takvi podaci, nažalost, nisu dostupni. Od 13 122 prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** najviše je bilo lakih ozljeda (92,51%).

Tablica 13. Broj prijavljenih ozljeda na mjestu rada prema težini ozljeda (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
1 - laka	127	10515	1346	151	12139	92,51	
2 - teška	17	667	186	26	896	6,83	
3 - skupna	0	9	1	0	10	0,08	
4 - smrtna	1	28	6	0	35	0,27	
Nema podataka	6	28	7	1	42	0,32	
Sveukupno	151	11247	1546	178	13122	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

U obrazac prijave ozljede na radu koju, sukladno ESAW metodologiji potrebno je unijeti podatak o vrsti ozljede koja opisuje fizičke posljedice za ozlijeđenog i podatak o ozlijeđenom dijelu tijela.

U Tablici 14. prikazan je broj prijavljenih ozljeda **na mjestu rada** (N= 13 122) prema vrsti ozljede, a najčešće ozljede su rane i površinske ozljede (36,88 %).

Tablica 14. Prijavljene ozljede na mjestu rada prema vrsti ozljede (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ili nespecificirana ozljeda	372	2,83
010 - Rane i površinske ozljede	4840	36,88
011 - Površinske ozljede	2018	15,38
012 - Otvorene rane	1145	8,73
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	1677	12,78
020 - Prijelomi kostiju	2017	15,37
021 - Zatvoreni prijelom	699	5,33
022 - Otvoreni prijelom	46	0,35
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	1272	9,69
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	3309	25,22
031 - Iščašenja	316	2,41

032 - Uganuća i nategnuća	1247	9,50
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	1746	13,31
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	74	0,56
050 - Potres mozga i unutarnje ozljede	321	2,45
051 - Potres mozga i ozljede mozga	46	0,35
052 - Unutarnje ozljede organa	175	1,33
059 - Ostale unutarnje ozljede	100	0,76
060 - Opekline i smrzotine	244	1,86
061 - Termalne opekline	154	1,17
062 - Kemijske (korozivne) opekline	24	0,18
063 - Smrzotine	2	0,02
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	64	0,49
070 - Trovanja i infekcije	21	0,16
071 - Akutno trovanje	3	0,02
072 - Akutne infekcije	8	0,06
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	10	0,08
080 - Utapanje i gušenje	2	0,02
081 - Gušenja	2	0,02
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	16	0,12
091 - Akutni gubitak sluha	11	0,08
092 - Djelovanje tlaka	4	0,03
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	1	0,01
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	15	0,11
101 - Vrućina i toplotni udar	8	0,06
102 - Učinci zračenja (netoplinskog)	1	0,01
103 - Učinci snižene temperature	3	0,02
109 - Ostali učinci topl. ekstrema, svjetla i zračenja	3	0,02
110 - Šok	242	1,84
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	153	1,17
112 - Traumatski šok	28	0,21
119 - Druge vrste šoka	61	0,46
120 - Višestruke ozljede	297	2,26
999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama	372	2,83

Iz Tablice 15. vidljivo je kako su najčešće prijavljene ozljede **na mjestu rada**, ozljede gornjih ekstremiteta (39,03%) u čijem udjelu prsti čine 20,87%.

Tablica 15. Prijavljene ozljede na mjestu rada prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	466	3,55
10 - Glava	1248	9,51
11 - Glava, mozak i moždani živci i žile	330	2,51
12 - Područje lica	151	1,15
13 - Oko(oči)	316	2,41
14 - Uho(uši)	11	0,08
15 - Zubi	9	0,07
18 - Glava, ozlijeđena na više mjesta	37	0,28
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	394	3,00

20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	311	2,37
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	204	1,55
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	107	0,82
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	475	3,62
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	297	2,26
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	178	1,36
40 - Trup i organi	470	3,58
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	212	1,62
42 - Područje prsa uključujući organe	109	0,83
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	52	0,40
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	31	0,24
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	66	0,50
50 - Gornji ekstremiteti	5121	39,03
51 - Rame i nadlaktica	446	3,40
52 - Lakat i podlaktica	700	5,33
53 - Šaka	703	5,36
54 - Prst (prsti)	2738	20,87
55 - Ručni zglob-zapešće	303	2,31
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	71	0,54
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	160	1,22
60 - Donji ekstremiteti	4100	31,25
61 - Kuk i natkoljenica	85	0,65
62 - Koljeno i potkoljenica	1451	11,06
63 - Gležanj	1096	8,35
64 - Stopalo	761	5,80
65 - Nožni prst (prsti)	211	1,61
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	90	0,69
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	406	3,09
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	654	4,98
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	117	0,89
78 - Višestruke ozljede tijela	537	4,09
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	277	2,11